

مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

بسمه تعالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

گزارش عملکرد سالانه
گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه منابع
۱۳۸۸

گروه طرح و برنامه - خرداد ۱۳۸۹

گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه منابع

مقدمه:

امروزه توسعه مجموعه مبحثی مطرح در علوم کتابداری و اطلاع رسانی است. برای کتابداران مجموعه گستر، هفت مهارت برشمرده شده که عبارتند از: تعهد در ارائه خدمات، داشتن دیدگاه تحلیلی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای مالی (درك صحيح فرايند كنترل بودجه)، مهارتهای مدیریتی و ارزشهای اخلاقی، یادگیرندگی مدام و بصیرت و همچنین سایر مهارتهای مهم مانند دانش برقراری ارتباط عملی، آشنایی با فناوریهای نوین، دانش مالکیت فکری و کپی رایت و ارزیابی را می توان برمی شمارد. فرایند گردآوری و فراهم آوری منابع اطلاعاتی یکی از عمده ترین وظایف کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی محسوب می شود. توسعه و ارزیابی منابع به مجموع فعالیتهایی اطلاق می گردد که به فراهم آوری امکان دستیابی مراجعه کنندگان به مواد مورد نیاز، چه در خود مجموعه و چه خارج از آن، و زنده نگه داشتن مجموعه و حفظ پویایی آن منجر می شود و به همین دلیل یکی از مهمترین و در عین حال مشکلترین فعالیتهای تخصصی کتابداران و کتابخانه ها تلقی می گردد و بهتر است که با خط مشی مدون همراه باشد.

بر این اساس، این گروه بیشترین فعالیتهای خود اختصاص داده و اگر مجموعه ای متناسب گردآوری شود، به موقع و بطور صحیح سازماندهی و ذخیره سازی خواهد شد و آنگاه می توان انتظار داشت که مرکز در ارائه خدمات اطلاعاتی موفق است.

گروه توسعه و ارزیابی منابع در حال حاضر تحت سه بخش با هدف مجموعه گسترده و ایجاد مجموعه ای متوازن از نشریات، کتب، اسناد و مدارک شامل طرحهای تحقیقاتی و پایان نامه ها نسبت به انجام وظایف در راستای اهداف مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری فعالیت می نماید.

بخش های این گروه عبارتند از:

۱. نشریات فارسی و غیرفارسی

۲. کتاب های فارسی و غیر فارسی

۳. اسناد و مدارک

تهیه منابع به طور اعم از وظایف اصلی این گروه بوده و انتخاب و سفارش مواد بر اساس سیاست های مرکز و تا حد ممکن بدون محدودیت موضوعی انجام می گیرد. از گروه هایی که در انتخاب شرکت دارند شورای علمی، کارشناسان و کتابداران متخصص، اعضای هیات علمی و کاربران می باشند که نیازهای اطلاعاتی خود را به گروه ارزیابی و توسعه منابع گزارش می کنند. تعداد منابع خریداری شده با توجه به میزان بودجه در سال های مختلف متفاوت است.

در فرایند تهیه مدارک و منابع اطلاعاتی مراحل صورت می گیرد که شامل موارد ذیل می باشد:

نیازسنجی و انتخاب

نیازسنجی یک مقوله کاربرمدار است و کانون توجه آن تعیین نیازهای واقعی کاربران با استفاده از فنون و ابزار خاص است. با افزایش رشد منابع الکترونیکی و پایگاههای اطلاعاتی و همچنین منابع چاپی مسئولیت مراکز اطلاع رسانی در انتخاب منابع بسیار سخت و پیچیده شده است. برخلاف آنچه که دیگران می پندارند انتخاب پایگاههای اطلاعاتی

و منابع چاپی هرگز کار ساده ای نیست، هرچه که از لحاظ زمانی به پیش می‌رویم با افزایش هزینه‌های اشتراک سالیانه و نیازهای اطلاعاتی متغیر، فرایند انتخاب دشوارتر می‌شود. بنابراین مراکز اطلاع‌رسانی باید معیارهای مناسبی برای انتخاب این منابع اطلاعاتی اتخاذ نمایند، و در غیر اینصورت با خطر از دست دادن بودجه و عدم رضایت استفاده‌کنندگان مواجه خواهند شد. اولین مرحله کار در این مرکز تعیین زمینه‌های موضوعی مدارک مورد نیاز از طریق بررسی نیاز استفاده‌کنندگان، گروه‌های پژوهشی و اعضای هیئت علمی مرکز، دانشگاه‌ها، مؤسسات و سایر سازمان‌ها در راستای شرح وظایف، اهداف و سیاست‌های مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری می‌باشد که پس از تشخیص نیازها، موضوعات اولویت‌بندی‌شده و پس از آن سفارش صورت می‌گیرد. زیرا که با انتخاب صحیح و درست، کیفیت منابع مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری و خدمات آن نیز تعیین می‌شود.

سیاست انتخاب

سیاست انتخاب براساس اهداف مرکز، جامعه استفاده‌کننده، مجموعه‌سازی و عمق آن، زبان منابع اطلاعاتی و سطح آن می‌بایست تعیین شود.

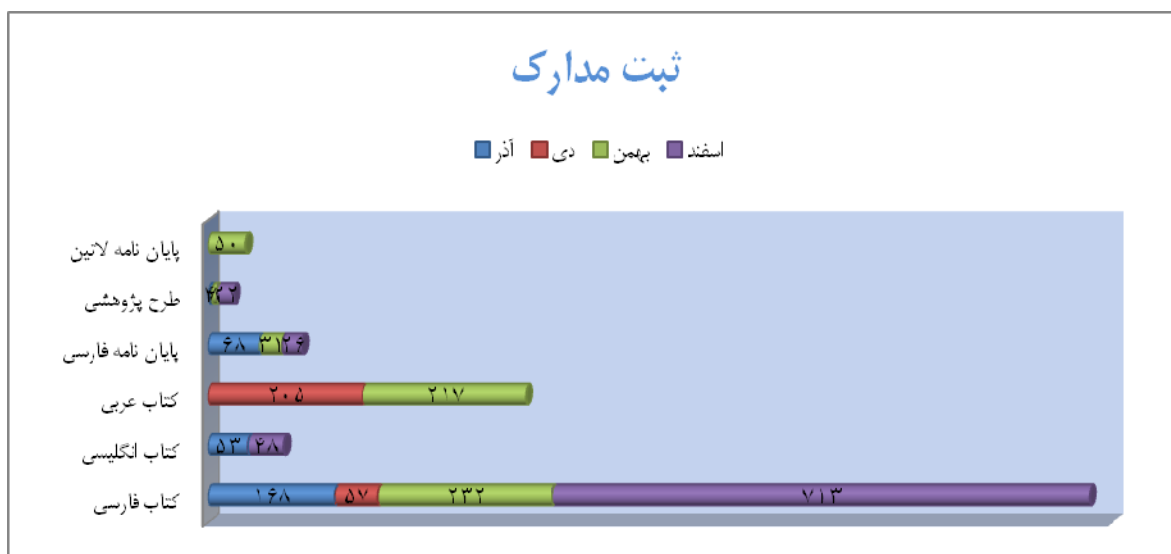
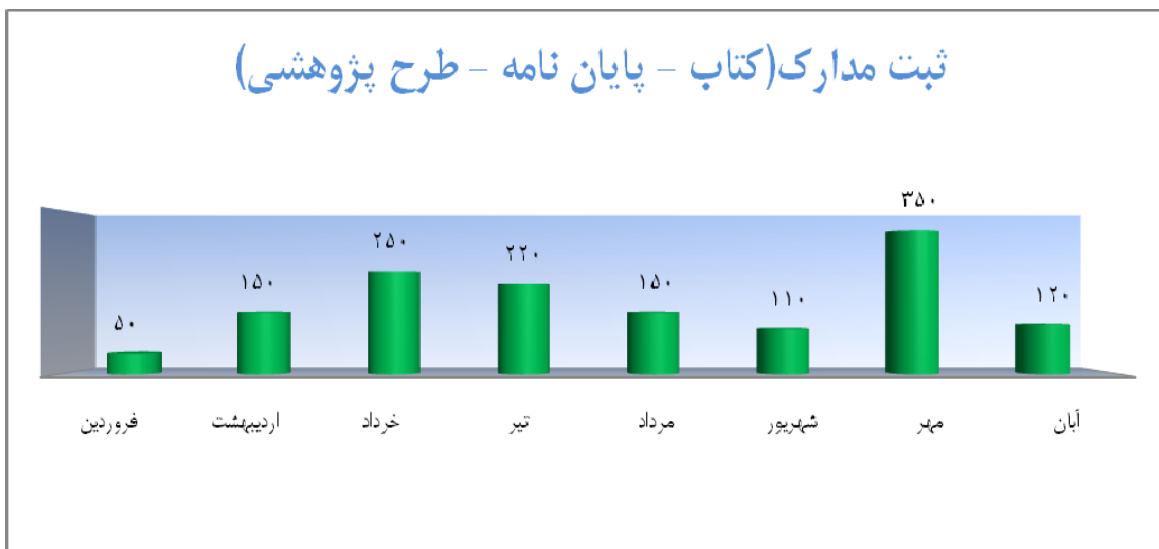
در این گروه سیاست‌های تهیه و انتخاب منابع مختلف به شرح زیر است:

- سیاست انتخاب کتب (فارسی و انگلیسی)

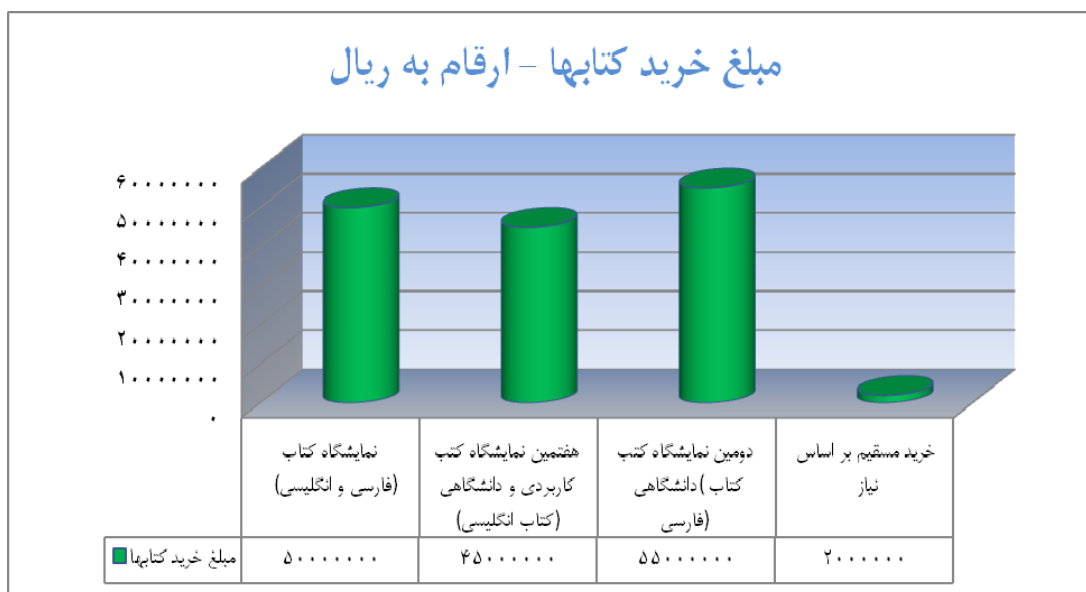
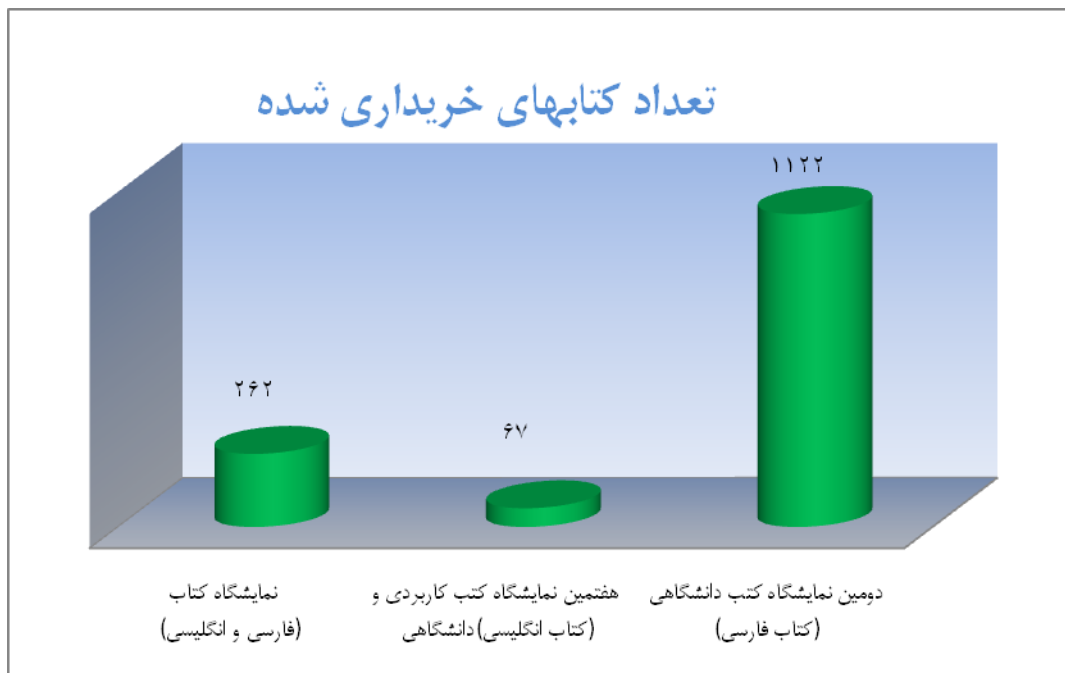
در این بخش با استفاده از راهنمای ناشرین، کتابنامه‌ها، فهرست‌ها و آگهی‌کتاب‌های تازه منتشر شده و استفاده از سایت‌های کتابفروشی‌های اینترنتی نظیر آمازون و لوح فشرده Books in Print لیستی از بهترین عناوین انتخاب می‌گردد و پس از آن با توجه به نیازها و درخواست‌های اعضای هیئت علمی، نیازهای کاربران و ... اولویت‌های مربوطه تنظیم و با توجه به بودجه اختصاص یافته به این امر، خرید انجام می‌گردد.

خرید کتاب های غیر فارسی عمدتاً از طریق نمایشگاه کتاب و خریدهای ریالی بر حسب نیاز در طول سال انجام می گیرد. پس از دریافت کتاب ها آماده سازی شده، امور مربوط به ثبت انجام گرفته و جهت فهرست نویسی به بخش مربوطه ارسال می گردد.

گزارش فعالیت های انجام شده بخش کتاب های فارسی و غیرفارسی در سال ۱۳۸۸

خرید کتابهای فارسی و لاتین در سال ۱۳۸۸ به طور عمده از سه نمایشگاه به شرح زیر انجام گرفت:

- سياست انتخاب نشريات غير فارسي

تهيه نشريات ادواري به طور كلي از طريق اشتراك، عضويت در موسسات علمي و آموزشي، اهداء و مبادله صورت مي گيرد. تهيه نشريات ادواري غير فارسي منتشر شده در داخل کشور از طريق تکميل فرم اشتراك مجله و ارسال کپي فيش مربوطه و ارسال آنها به دفتر مجله صورت مي پذيرد. اما تهيه ساير نشريات غير فارسي که عمدتاً به زبان انگليسي هستند از طريق سفارش به کارگزار انجام مي گردد. به اين ترتيب که هر سال چند ماه قبل از شروع سال ميلادي فهرست نشريات مورد نیاز مرکز تهيه شده و براي کارگزاران مختلف نشريات فرستاده شده و از آنها استعلام گرفته مي شود. سپس استعلام ها بررسي و با توجه به سابقه کارگزار در سال هاي گذشته يا در مؤسسات ديگر و با نظر رياست محترم مرکز کارگزار مورد نظر انتخاب مي شود و قرارداد خريد نشريات سال مربوطه بين مرکز و کارگزار مربوطه منعقد مي گردد. پس از عقد قرارداد خريد نشريات، مبلغ قرارداد به حساب کارگزار واريز مي شود و وی متعهد مي شود که برابر مدت قرارداد نسبت به تهيه مجلات و ارائه گزارش هاي دوره اي به مرکز اقدام نمايد. پس از انعقاد قرارداد کليه امور مربوط به نشريات شامل پي گيري، لغو سفارش ها، تشکيل پرونده هاي سفارش، مکاتبات مربوط به سفارش ها، تمديد اشتراك درخواست شماره هاي گذشته نشريات، و غيره توسط اين گروه با استفاده از لوح فشرده اولريخ انجام مي شود و هر نشريه پس از دريافت در برنامه جامع مرکز ورود اطلاعات شده و سپس مهور مي شود و جهت قفسه گذاري ارسال مي گردد. پس از تکميل، دوره هاي نشريات صحافي مي شوند.

با توجه به اهميت نشريات ادواري در تحقيق و نظر به نقش مرکز منطقه اي اطلاع رساني علوم و فناوري در باب پايگاه استنادي علوم کشورهاي اسلامي اولويت هاي زير در انتخاب اين قبيل مدارك رعايت مي شود:

۱- نشریات معتبر (نشریات مصوب وزارت علوم، وزارت بهداشت و درمان و موجود در پایگاه ISI) در تمامی زمینه های موضوعی و رشته های دانشگاهی به زبان های انگلیسی، فرانسوی و عربی.

۲- نشریاتی که با طرح های آموزشی و پژوهشی مؤسسه ارتباط داشته باشد.

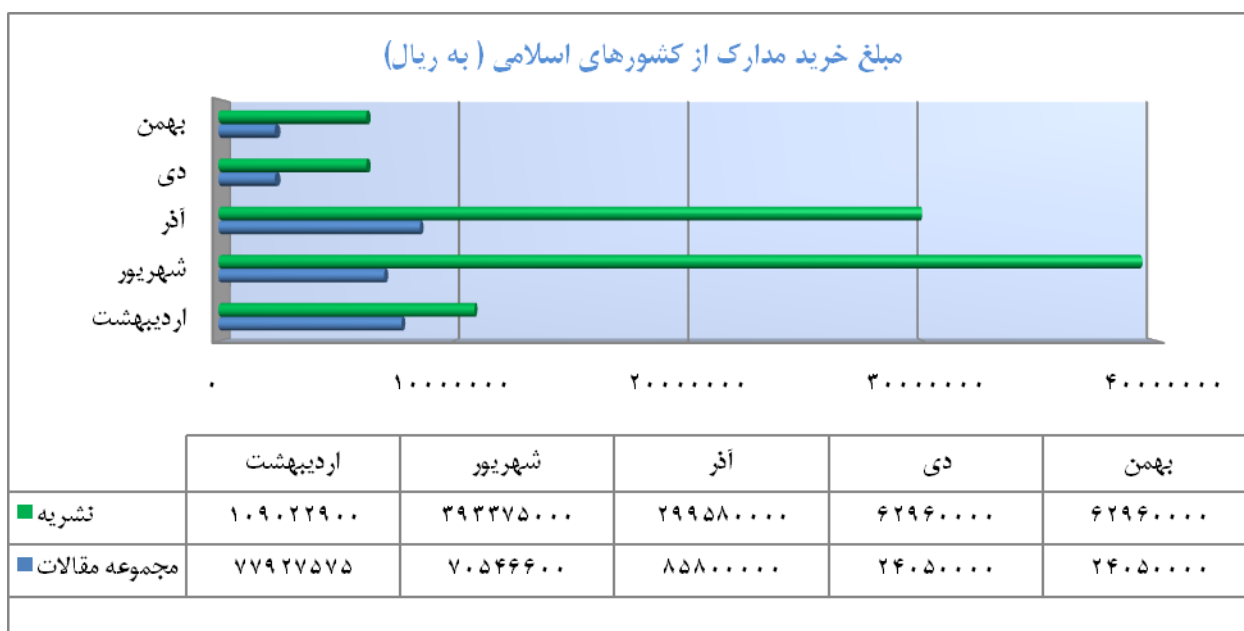
۳- نشریاتی که در کتابنامه های معتبر ذکر شده باشد.

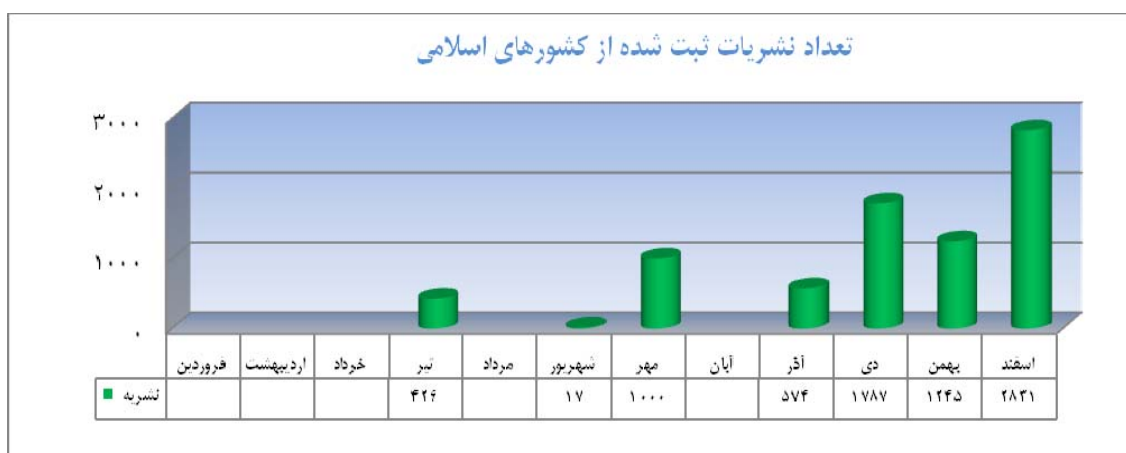
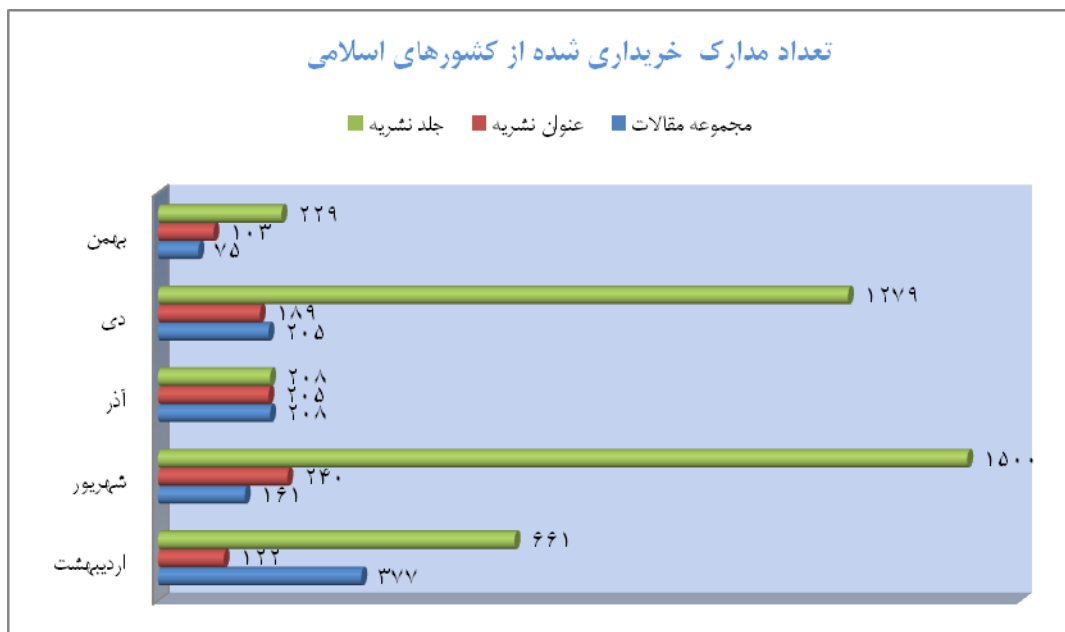
۵- نشریاتی که مورد نیاز مراجعین کتابخانه، دانشگاه ها و سایر مؤسسات باشد.

۶- نشریاتی که جنبه تحقیقاتی داشته باشد.

گزارش آماری سفارش و خرید نشریات ادواری غیرفارسی سال ۱۳۸۸ به شرح زیر ارائه می گردد:

گزارش فعالیت های انجام شده بخش نشریات کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۸

در سال ۱۳۸۸ ، این گروه اقدام به دانلود نشریات منتشره در کشورهای اسلامی به شرح زیر نموده است.

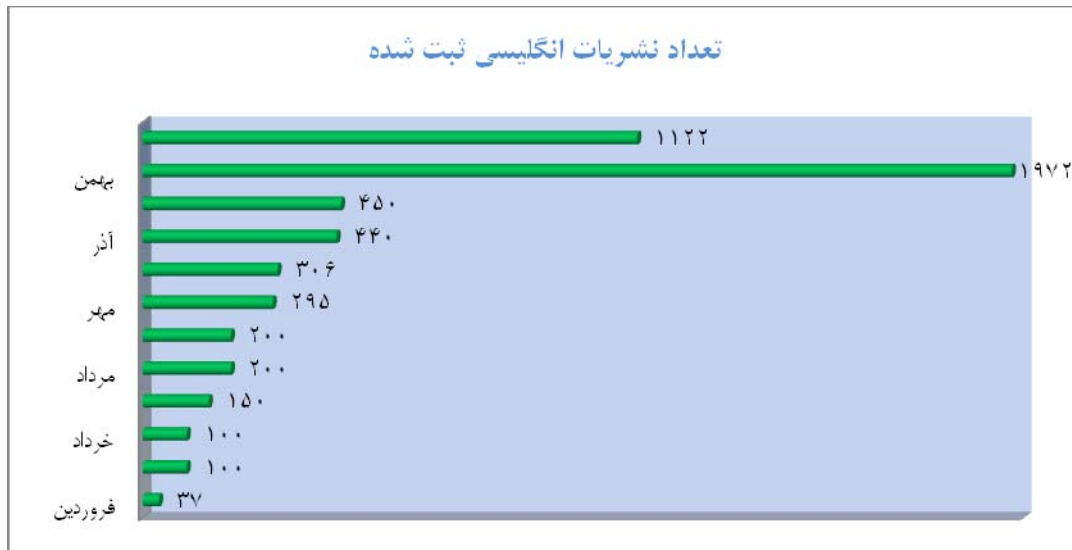
تعداد مقاله ها	تعداد عنوان نشریه دانلود شده
۳۹۵۸	۷۱

Journal of Faculty of Engineering and Technology (JFET)	Pakistan	English
Journal of Political Sciences	Pakistan	English
Pakistan Journal of Library and Information Science	Pakistan	English
South Asian Studies a Research Journal of South Asian Studies	Pakistan	English
Journal of research (humanities)	Pakistan	English
Journal of Pakistan Vision	Pakistan	English
Journal of the Research Society of Pakistan	Pakistan	English
Al-Hikmat	Pakistan	English-urdo
Safineh	Pakistan	Farsi
Tahqiq Research Journal of the Faculty of Oriental Learning	Pakistan	English
Al-ADWA	Pakistan	English
Journal of Quality and Technology Management	Pakistan	English
Pakistan Journal of Professional Psychology Research and Practice	Pakistan	English
Punjab University Journal of Zoology	Pakistan	English
Mycopath	Pakistan	English
PJSOR (Pakistan Journal of Statistics and Operation Research)	Pakistan	English
Pakistan geographical review	Pakistan	English
Punjab university journal of mathematics	Pakistan	English
Journal of scientific research	Pakistan	English
Geological Bulletin of the Punjab University	Pakistan	English
Bulltin of education and research	Pakistan	English
MAJALLAH AL-QISM AL-ARABI	Pakistan	Arabic
Pakistan economic and social review	Pakistan	English

Journal of statistics	Pakistan	English
Kawish	Pakistan	Farsi
Tahqeeq	Pakistan	Ordu
Journal of Prime Research in Mathematics	Pakistan	English
Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology 2009	Pakistan	English
Sindh university research Journal (science Series)	Pakistan	English
Islamabad Journal of Science	Pakistan	English
Journal of the Dow University of Health Sciences	Pakistan	English
Annals of king edward medical university	Pakistan	English
Esculapio journal of sims	Pakistan	English
Research journal of information and communication technology	Pakistan	English
Research journal of management and social sciences	Pakistan	English
Journal of liaquat university of medical & health sciences	Pakistan	English
Journal of Agriculture and Biological Sciences	Pakistan	English
Pakistan Journal of Engineering and Applied Sciences	Pakistan	English
Journal of educational research	Pakistan	English
Isra medical journal	Pakistan	English
الماس	Pakistan	urdo
SCULAPIO (journal of SIMS)	Pakistan	English
A quarter scientific journal of pakistan atomic energy commission	Pakistan	English
Suje	Pakistan	English
IRJAH	Pakistan	English
Journal of the pakistan materials society	Pakistan	English
THE SHIELD	Pakistan	English
Annals of Saudi Medicine	Saudi Arabia	English

Asian journal of plant sciences	Pakistan	English
Biomedical Imaging and Intervention Journal	Malaysia	English
Information Technology Journal	Pakistan	English
International Journal of Botany	Pakistan	English
International journal of pharmacology	Pakistan	English
Journal of Sports Science and Medicine	Turkey	English
METU Studies in Development	Turkey	English
Tropical Journal of Pharmaceutical Research	Nigeria	English
Journal of applied sciences	Pakistan	English
Journal of biological sciences	Pakistan	English
Journal of medical sciences	Pakistan	English
Pakistan journal of biological sciences	Pakistan	English
Plant pathology Journal	Pakistan	English
The International Journal of Applied Economics and Finance	Pakistan	English
The Arabian Journal for Science and Engineering	Saudi Arabia	English
Turkish journal of Agricultural & Forestry	Turkey	English
Turkish journal of biology	Turkey	English
Turkish journal of botany	Turkey	English
Turkish journal of chemistry	Turkey	English
Turkish journal of earth sciences	Turkey	English
Turkish journal of electrical engineering and computer sciences	Turkey	English
Turkish Journal of Mathematics	Turkey	English
TURKISH JOURNAL OF MEDICAL SCIENCES	Turkey	English
Turkish Journal of Physics	Turkey	English
Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences	Turkey	English
Turkish Journal of Zoology	Turkey	English

گزارش فعالیت های انجام شده بخش نشریات انگلیسی در سال ۱۳۸۸

خرید نشریات لاتین:

تعداد نشریات انگلیسی خریداری شده (سال ۲۰۱۰ میلادی)	مبلغ خرید (بر حسب یورو)
۲۰ عنوان	۱۴۴۴۵

گزارش فعالیت های انجام شده بخش نشریات فارسی در سال ۱۳۸۸

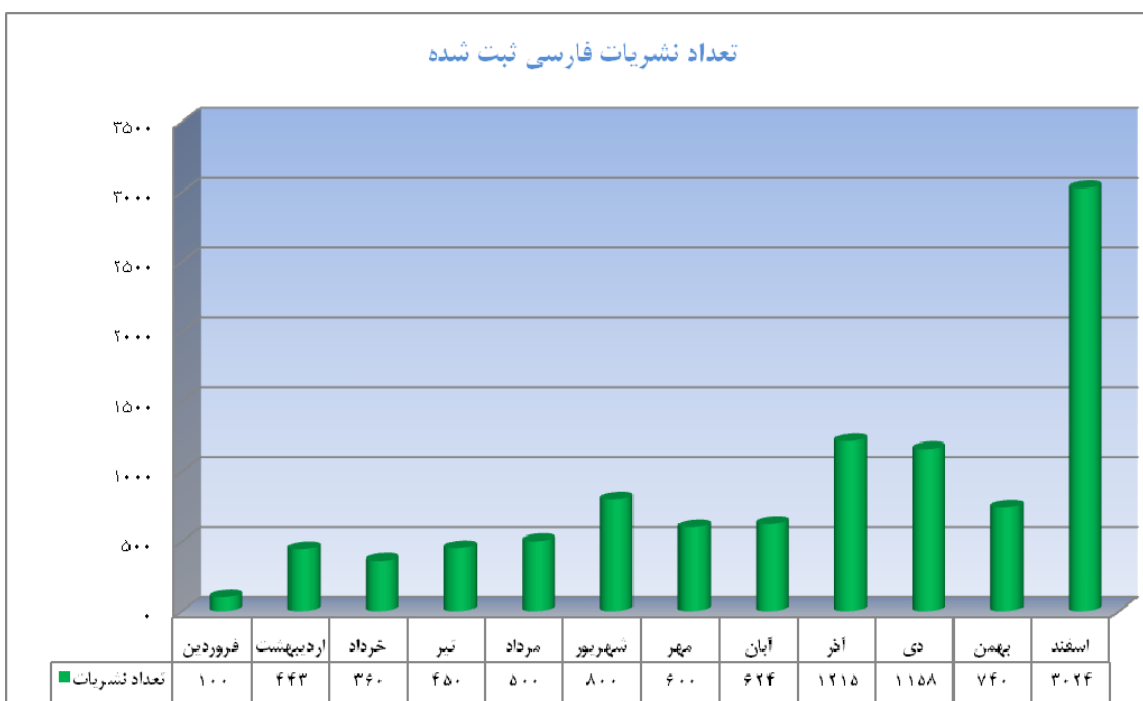
- سیاست انتخاب نشریات ادواری فارسی

مراحل انجام کار به شرح زیر است: استفاده از راهنمای ناشرین، آگهی ها، فهرست ها، کتابنامه های جدید، ارزشیابی مدارك، مراحل سفارش، دریافت صورتحساب، پرداخت حق اشتراك، دریافت نشریات و باز کردن بسته ها، مهر کردن نشریات، پی گیری، لغو اشتراك، و تمدید اشتراك، اعلام وصول، آماده سازی نشریات جهت قفسه گذاری، لیست بندی و

جداسازی نشریات جهت بخش نمایه سازی و دریافت آن، لیست بندی و جداسازی نشریات جهت بخش اسکن، کلیه امور مربوط به صحافی اعم از آماده سازی، بسته بندی، ورود اطلاعات مربوط به صحافی، ارسال و دریافت و اطمینان از صحت مواد رسیده، جدا سازی عناوین تکراری و اهدای آن به سایر کتابخانه های کشور.

اشتراک جدید در اسفند ماه هر سال انجام می گیرد و برای تکمیل اطلاعات کتابشناختی نشریات ادواری فارسی از منابع زیر استناد می شود:

- ۱- راهنمای مجله های ایران
- ۲- راهنمای روزنامه های ایران
- ۳- سایت های تخصصی نشریات

اشتراک ۱۰۹ نشریه فارسی جدید در سال ۱۳۸۸

تمدید ۱۴۹ نشریه فارسی در سال ۱۳۸۸
اشتراک ۱۷ عنوان روزنامه منتشر شده در کشور

توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی

- در سال ۱۳۸۸ توسعه پایگاه اطلاعاتی **Content Search** در این گروه به شرح زیر انجام شده است:

۴۰۷۹ رکورد شامل اطلاعات کتابشناختی مقاله

تعداد ۳۰ نشریه سال ۲۰۰۶

- طرح «طراحی و تولید پایگاه تمام متن مجموعه مقالات کنفرانسها، همایشها و کنگره های علمی برگزار شده در ایران (سالهای ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۵)» در این گروه به شرح زیر انجام شد:

تعداد مقاله های پویش شده

تعداد مجموعه مقالات

۴۰۰۰ مقاله

۳۶ عنوان
